

РЕШЕНИЕ

№ 4658

гр. София, 11.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 09.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

**ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева
Мая Сукнарова**

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3179** по описа за **2023** година докладвано от съдия Мая Сукнарова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.285 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по две касационни жалби, както следва:

1. Касационна жалба с вх. № 1900/17.01.2023 г. от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” (ГДИН), подадена чрез юрк. Н. Д., срещу решение № 30 от 04.01.2023 г. на Административен съд – София град (АССГ), първо отделение, 65–ти състав, постановено по адм. дело № 733/2022 г. в частта му, с която на основание чл.284, ал.1 от ЗИНЗС главната дирекция е осъдена да заплати на Б. Н. С. обезщетение в размер на 1400 лева за претърпени неимуществени вреди за нарушение на чл.3 от ЗИНЗС. В жалбата се съдържат доводи за неправилност на съдебното решение на основанията по чл.209, ал.3 от АПК. Иска се отмяната му. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

2. Касационна жалба с вх. № 3184/25.01.2023 г. от Б. Н. С., подадена чрез адв. И. Ю., срещу решение № 30 от 04.01.2023 г. на АССГ, първо отделение, 65–ти състав, постановено по адм.дело № 733/2022 г. С тази касационна жалба решението се обжалва в частта му, с която е отхвърлен предявеният от Б. С. иск срещу ГДИН за обезщетение за причинените му неимуществени вреди, за разликата над присъдения размер до претендирания такъв и в частта на присъдените съразмерно с отхвърлената

част от иска разноски. В жалбата са наведени доводи за нарушение на материалния закон и съществено нарушение на процесуалните правила, както и за необоснованост при постановяване на решението. Иска се отмяната му в обжалваната част. Претендира се присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

Ответникът по първата касационна жалба - Б. Н. С., чрез адв. Ю., в писмен отговор от 27.02.2023 г. и в съдебно заседание оспорва касационната жалба на ГДИН като неоснователна.

Ответникът по втората касационна жалба - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” в представено по делото писмено становище оспорва касационната жалба, подадена от Б. С. с изложени съображение за нейната неоснователност.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и на двете касационни жалби.

Настоящият 14-ти касационен състав на Административен съд – София град намира касационните жалби като подадени от надлежни страни и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустими.

Разгледани по същество, и двете касационни жалби са неоснователни.

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба от Б. Н. С., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в ЗОЗТ „К.“, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Претендира се заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 20000 лв., за периода от 30.11.2019 г. до 06.12.2021 г., настъпили в резултат на наличие на дървеници в помещението, в което е пребивавал през посочения период. Последното е довело до физическо и психическо страдание на задържаното лице - нарушаване на съня, чувство на страх, срам, раздразнителност, чувство на незащитеност и малоценност.

За да постанови обжалваното решение, АССГ е установил от фактическа страна следното:

Б. Н. С. е постъпил в Затворническо общежитие от закрит тип (ЗОЗТ) „К.“ на 19.11.2019 г., като е пребивавал в 5-та и 6-та група за различни периоди. По време на престоя си в 5-та група (17.09.2021 г – 07.12.2021 г.) е разпределен в спално помещение № 6. На 07.12.2021 г. е приведен в затвора – [населено място] за доизтърпяване на наказанието. По извършена справка в дневниците за завеждане в ЗОЗТ „К.“ не е установено лишеният от свобода да е подавал молби за допълнително третиране на спалните помещения против насекоми, както и молби за преместване в друго спално помещение, друго общежитие или затвор.

От Столична регионална здравна инспекция с писмо рег. № 05-114(1)09.06.2022 г. е представена справка относно извършени проверки за хигиенно-битовите условия в общежитието за периода м.08.2019 – 06.12.2021 г. В нея се съдържа и информация относно други подадени сигнали във връзка с хигиенно-битовите условия.

Като свидетели по делото са били разпитани К. Е. К. и И. А. С., пребивавали в процесния период в ЗОЗТ „К.“. К. К. свидетелствал, че в общежитието нямало помещение без хлебарки и дървеници. Свидетелят Ив.С. заявява, че бил настанен в едно спално помещение с Б. С. като е изложил факти, които подкрепят исковата претенция на С..

С обжалваното решение едноличният състав на АССГ е уважил частично исковата претенция на Б. Н. С. и е осъдил Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1400 лв. за нарушение на чл.3 от ЗИНЗС, за периода от 30.11.2019 г. до

06.12.2021 г., причинени от условията, в които ищецът е бил поставен, като е отхвърлил иска до пълния предявен размер от 20000 лв.

Така постановеното решение е правилно.

Настоящият състав, като взе предвид посочените в двете жалби касационни основания за отмяна и като провери служебно съгласно чл.218, ал. 2 от АПК, валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон, направи следните изводи:

Обжалваното решение е постановено след точен и обективен анализ на събраните доказателства, като едноличният състав е изпълнил задължението си в хода на съдебното производство да установи с допустимите от закона доказателствени средства дали е налице основателна претенция за претърпени неимуществени вреди.

При съвкупната преценка на доказателства АССГ е формирал правилен и обоснован извод, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, които са следствие от нарушаване на общата забрана за нечовешко и унижително отношение..

Законодателят приема, че поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода” уронва човешкото достойнство или поражда чувство на страх, незащитеност или малоценност. Неизпълнението на задължението на администрацията за осигуряване на добри и здравословни санитарно-битови условия, чрез достатъчна и качествена дезинсекция, довело до наличието на дървеници, обуславят извод за „нечовешко” и „унижително” отношение спрямо лицето Б. Н. С., като превишават целите на изтърпяване на наказанието.

Обоснован е изводът на първоинстанционния съд, че е налице причинна връзка между бездействието и неимуществените вреди - поставянето на ищеца в неблагоприятни условия само по себе си представлява третиране, способно да породи у него емоционално и морално страдание, стрес и безпокойство. При наличие на нарушение на някоя от посочените в чл.3 от ЗИНЗС хипотези, настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното (чл.284, ал.5 от ЗИНЗС).

Размерът на обезщетението е определен по чл.52 от ЗЗД. Настоящият състав счита същото за правилно определено по справедливост в размер на 1400 лв.

Настоящият състав не споделя и изложеното в касационната жалба на ГДИН, че в процесния случай не са установени обстоятелствата, които са предвидени в хипотезата на чл.3, ал.2 от ЗИНЗС. Липсата на молби и жалби от Б.С. до медицинските специалисти, касаещи здравословното му състояние във връзка с нахапвания от насекоми, както и липсата на молби за преместване в друго спално помещение сами по себе си не доказват факта, че са били налице добри хигиенни условия в затворническото общежитие.

По изложените съображения настоящият съдебен състав счита, че при постановяване на обжалваното решение не са допуснати сочените в касационните жалби нарушения, съставляващи касационните основание по чл.209, т.3 от АПК.

Така постановеното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

При този изход на делото, разноски не следва да бъдат присъждани.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, 14-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 30 от 04.01.2023 г., постановено по адм.д. № 733/2022

г. от Административен съд – София град, първо отделение, 65–ти състав.
Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.